

NOWACYJANIN (10) *sb m*

nowacyjanin a. nowacyjan (10).

-cya- (5), -tia- (4), -cia- (1).

Teksty nie oznaczają ó; pierwsze a jasne, drugie pochylone.

pl N nowacyjãni (5), nowacyjãnowie (1); -i : -owie *WujNT* (1:1). ◊ *G* nowacyjãn(o)w (1). ◊ *D* nowacyjãn(o)m (1). ◊ *A* nowacyjãny (1). ◊ *I* nowacyjãny (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Zwolennik herezji zapoczątkowanej w III w. przez teologa rzymskiego i pisarza Nowacjana, głoszącej rygorystykę i domagającej się wyłączenia z kościoła grzeszników. Głosiciele tej nauki zwani też katarami istnieli w XI – XIII w. we Włoszech, Hiszpanii, Francji i Niemczech szerząc ascezę i nie uznając hierarchii kościelnej (10): Tãkże y Nowãtiani/ ácz wniczym nye błãdzili/ yedno iż przeciw kołcyelnemu zdãnyu álbo zwyczãýowi tfirdzili/ iż nye máýã być ku pokućye y rozgrzeffenyu przypuífcczeni çi/ ktorzy fye w mękach pãná Kryftulã záprzeli. *KromRozm I* O3; *KromRozm III* F6; *ReszPrz* 39; Iãko ś. Ambroży przeciw Nowãcyanom piłze. Ktorzy mowili iż kãpłani mogã zwiãzãć/ ále nie rozwiãzãć. *WujNT* 77, 429; [Ze na bierzmwãniu nietrzebã pomãzowãnia oleiem fwiętyem/ tãk Bucer/ thãk Kãlwin: tãk thez wczýli roku 310. Nowãcyanowie *WizFãlecDucha* E2v].

W połączeniach szeregowych (3): ápoftolicy/ Mãnichei/ Audiani/ Nouatiani ktorzy od czyfłóci Catharos fye nazywãli. Stãtecznyć też y dobry żywot wyedli *KromRozm I* C4; *SkarŻyw* 394; Bo iãko fię haeretykowie/ Photiniany/ Ariany/ Nowãciany/ (ã dziś v nas Lutrámi/ Kãlwiniftãmi y Sãmofãtenãmi) od miŃtrzew fwoich nãzywãia; tãk y çi fię Pãwliany/ Petriany y Apolliany miãnowãli. *WujNT* 579.

Szereg: »katar i (albo) nowacyjan« (2); *KromRozm III* B6; Przetoż gãnimy y odrzucamy Cãtãry y Nowãcyany wŃzyftki/ gãnimy też Rzymkã nãukę o Pokućie *WujJudConf* 91.

Synonim: katar.